

Воротникова Ірина Павлівна,
*кандидат педагогічних наук,
Інститут післядипломної
педагогічної освіти
Київського університету імені
Бориса Грінченка (м. Київ,
Україна)*

Формування ІКТ компетентності вчителів на індивідуальному, суспільному, державному рівнях

ЮНЕСКО визначено три рівні ІКТ компетентності вчителів: технологічної грамотності, поглиблення знань, створення знань. На першому рівні вчитель засвоює ІКТ та більш працює на індивідуальному (особистісному рівні), на другому – реалізує ІКТ у професійній діяльності (громадський рівень), а на третьому – організовує своїх учнів на створення знання, транслює засобами ІКТ власні методики, знання (для інших вчителів, учнів, суспільства в цілому).

Формування ІКТ компетентності можлива при запровадженні результативно - орієнтованого навчання, створенні відкритих навчальних програм та ресурсів, оцінюванні компонент інформаційно-освітнього середовища, створенні дитиноцентристського середовища насиченого ІКТ, із універсальним доступом; запровадження індивідуальної, коучингової педагогіки, відкритого навчання та технології 1:1, в якому кожний, хто навчається або навчає, має комп'ютер [1].

Тільки в системі вчитель – школа – суспільство (група) можливе поєднання особистих, громадських і державних ресурсів для професійного розвитку вчителя (в тому числі формування його ІКТ компетентності), інноваційного розвитку школи та розбудови громади, інформаційного суспільства.

Можливість професійного розвитку особистості, потенціалів школи та громади, інформаційного суспільства на основі використання ІКТ зросте за умов використання та запровадження:

- школою – технології 1:1, державного та установчого контенту, занять з використанням ІКТ. Результат – це тематичне навчання в часі і просторі ІКТ різні форми навчання);

- суспільством, громадою – забезпечення доступу до Інтернет, створення відкритих ресурсів, інформаційно-освітніх середовищ, уроків поза межею школи (неформальна і інформальна освіта). Результат – поглиблене вивчення ІКТ та набуття компетентностей за допомогою ІКТ;

- особистістю – персональних пристроїв, створення освітніх електронних ресурсів, коучингу та проектних методів навчання. Результат – створення нових знань і персоналізоване навчання протягом життя.

Розглянемо можливості розвитку ІКТ компетентності вчителя на основі використання потенціалів особистості, школи та громади, суспільства.

Таблиця 1

Рівні ІКТ компетентності	Індивідуальний (особистісний) рівень	Громадський рівень (школа, методичне об'єднання, професійна мережа)	Державний рівень, рівень суспільства (система підвищення кваліфікації)
1 рівень технологічної грамотності	<ul style="list-style-type: none"> • самоосвіта з використання ІКТ. Наприклад, навчання в МООС 	<ul style="list-style-type: none"> • підбір інструментів для виконання професійних завдань і задач, • обмін досвідом і співпраця. 	<ul style="list-style-type: none"> • організація курсів підвищення кваліфікації для вивчення основ ІКТ, • вимоги до освітніх електронних ресурсів • оцінка і контроль умінь та навичок вчителя
2 рівень поглиблення знань	<ul style="list-style-type: none"> • створення програм, методики роботи з використання 	<ul style="list-style-type: none"> • створення ІОС вчителя, учня, школи • створення груп, центрів із розвитку ІКТ компетентності 	<ul style="list-style-type: none"> • організація навчання для отримання поглиблених знань

	м ІКТ в професійній діяльності; <ul style="list-style-type: none"> • навчання учнів за дистанційною, змішаною формою; • впровадження телекомунікаційних проектів; • поглиблене вивчення окремих програм та засобів ІКТ. 	вчителя, <ul style="list-style-type: none"> • створення методичного об'єднання вчителів одного предмета, яке організовує обмін досвідом з впровадження окремих інструментів та ІКТ; • створення електронних освітніх ресурсів, • експертиза відкритих ресурсів. 	(наприклад, ІТ академія Майкрософт); <ul style="list-style-type: none"> • обов'язкові корпоративні стандарти та вимоги до ІКТ компетентості вчителя; • організація курсів підвищення кваліфікації за дистанційною (змішаною) формою .
3 рівень створення знань	створення нових знань, електронних освітніх ресурсів	використання ІОС для запровадження змішаного та адаптивного навчання	підготовка менеджерів, експертів електронного навчання для школи

Інструментами оцінювання і самооцінювання ІКТ компетентності вчителів є: анкетування, тестування, сертифікація вчителів з основ ІКТ, розробка індивідуальних освітніх маршрутів для формування ІКТ компетентостей, експертизи е-портфоліо та освітніх електронних ресурсів педагога (електронних уроків, блогів, сайтів, дистанційних курсів, репозиторіїв, медіатек), наявність інформаційно-освітніх середовищ в школі, професійних мереж взаємодії.

Література

Фенчун Мяо. Забезпечення ефективного використання ІКТ у викладанні та навчанні. [Електронний ресурс] /Мяо Фенчун. Відкрите освітнє е-середовище сучасного університету. – Матеріали Міжнародної конференції. Режим доступа:

<https://www.youtube.com/watch?v=dLa4lo3eyYc>. – Дата звернення: 09.11.2015.